

incaerata hield, hoewel het massiever aanvoelde en de plaats der breuk wat atypisch was.

Achteraf beschouwd was het gezwelletje gezeteld op de plek, waar een breuk door het „eironde gat” treedt, n.l. vlak onder de horizontale tak van het schaambeen in den canalis obturatorius door het zoogenoemde foramen. Dat de diagnose moeilijk was, bleek wel daaruit, dat de chirurg, die het geval behandelde, breukbeklemming in twijfel trok en de mogelijkheid van een carcinomateus gezwel of klierzwelling stelde. Zooals in heel veel dier gevallen bleek de hernia een van LITTRÉ. Na repositie herstelde het zich, doch zes dagen later moest wegens verschijnselen van ileus, laparotomie worden verricht en bleek de darm, waar hij beklemd geweest was, necrotisch en werd resectie verricht. Weder herstelde patiënte zich; twintig dagen later echter overleed zij tengevolge van dubbelzijdige pneumonie, terwijl bij autopsie bleek, dat de darm volkomen genezen was.

Wat betreft de mortaliteit moge ook de statistiek van ROSE e.a. hier vermeld worden: „van 118 gevallen zijn 93 zonder of na operatie overleden, 12 door taxis, 10 door operatie en 3 met resten van drukfistel genezen. Voor de diagnose is — behalve het bekende verschijnsel van HOWSHIP—ROMBERG, de uitstralende pijn aan de binnenzijde van het bovenbeen en de plaatselijke hevige drukpijn — van belang: het per vaginam voelen van de streng, d.i. de steel van den tumor, die aan den bovenkant van het schaambeen in de diepte verdwijnt. Daarmede is het trias symptomen, dat op hernia obturatoria zou wijzen, voltooid, hoewel deze nog misleiden kunnen, zooals STRÄTER *) door mededeeling van twee gevallen van osteomyelitis pelvis en één van intraperitoneaal absces nader aantoonde.

Tenslotte betreffend de methode der operatie, diene ter aanvulling van SUERMONDT's mededeelingen, dat STRÄTER in de vergadering der Vereeniging voor heekunde van 5 Maart 1905 een geval mededeelde en in aansluiting een methode van behandeling demonstreerde, die — zooals HOKMEIER en FRANKE — den pectineus gebruikt als materiaal voor de radicale operatie. Ook in genoemde vergadering ontspan zich een levendig debat, waarbij verschillende chirurgen hun handelwijze in deze materie ten beste gaven.

Utrecht, 19 Juni 1927.

K. A. ROMBACH.

*) *Nederl. Tijdschrift v. Geneeskunde* 1905, tweede helft. no. 4.

PLAATSELIJKE BEHANDELING VAN DAUWWURM.

Met een kort woord wil ik even de aandacht vestigen op de plaatselijke behandeling van dauwwurm, zonder iets af te willen dingen op de groote waarde van de algemeene.

Sinds jaren behandel ik dauwwurm met armmanchetten en met het volgende teerpraeparaat:

Pix liquida	60.0
Oleum Olivarum	40.0
S. 2 × daags inpenseelen.	

Zoowel bij het vochtige als bij het droge eczeem, zijn de resultaten uitstekend. De moeders, die met allerlei middelen soms langen tijd getobd hebben, zijn er verrukt over, hetgeen tot aanbeveling strekt.

Noordwijk a/Zee, 15 Juni 1927.

C. H. HERMANIDES.